Είμαι ένας δάσκαλος

by Mr. Schlatter's student turned teacher

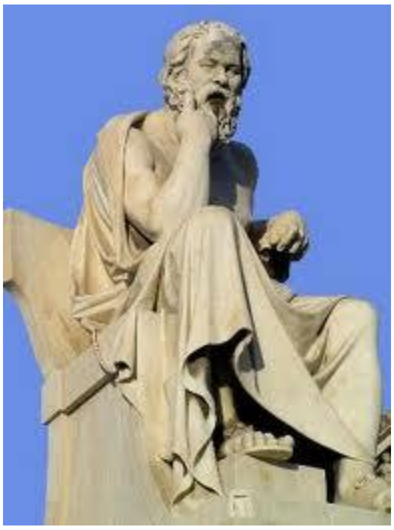
Έχω μάθει την αληθινή ευγένεια του επαγγέλματος αυτού και ότι είμαι ο πιο τυχερός από όλους τους εργαζόμενους.

Έχω μάθει να είμαι με πολλούς ανθρώπους σε πολλές περιοχές.

Είμαι ο αυτοκράτορας Καρλομάγνος που υπερασπίζομαι τις αρχές της δημόσιας εκπαίδευσης.

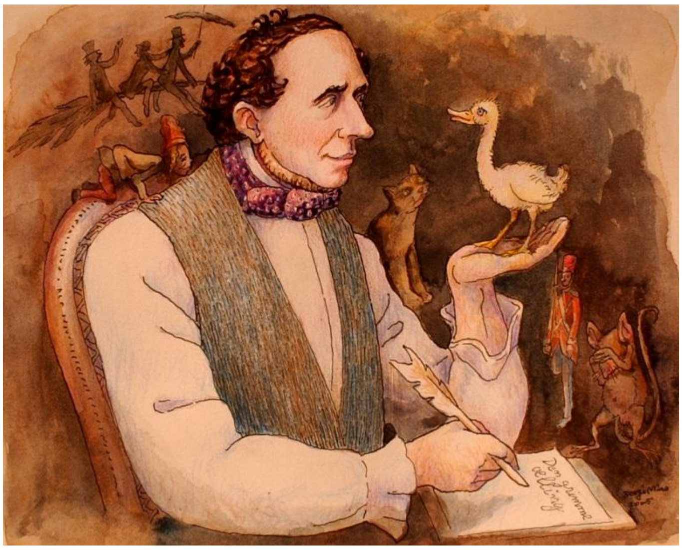

Είμαι Σωκράτης που συναρπάζω τη νεολαία της Αθήνας για να ανακαλύψουν νέες ιδέες, ζητώντας από αυτούς να κάνουν διερευνητικά ερωτήματα.

Είμαι ο Ηρόδοτος, ο Αίσωπος, και ο Χανς Κρίστιαν Άντερσεν που αποκαλύπτω αλήθειες μέσα από τις αμέτρητες ιστορίες.

Είμαι η Anne Sullivan που αγγίζω τα μυστικά του σύμπαντος στο τεντωμένο χέρι της Helen Keller.

Τα ονόματα όσων έχουν ασκήσει το επάγγελμά μου είναι σαν ένα δαχτυλίδι στο χέρι μου σαν ένα στέμμα επωνύμων για την ανθρωπότητα, και έχω μάθει ότι είναι καθήκον μου να συνεχίσω με τις παραδόσεις τους: ο Μωυσής, ο Αριστοτέλης, ο Πλάτωνας, ο Ιησούς, ο Άγιος Θωμάς ο Ακινάτης, η Σούζαν Αντονυ, ο Pestalozzi, ο Woodrow Wilson…

Είμαι, επίσης, από αυτούς που τα ονόματά τους δεν είναι γνωστά ή τα έχουν ξεχάσει, αλλά τα μαθήματά μου και ο χαρακτήρας μου θα αντανακλώνται πάντα στις επιτυχίες των μαθητών μου.

Και είμαι ένας πολεμιστής, που καταπολεμά καθημερινά την καταπίεση στην

ομάδα, την αρνητικότητα, τον φόβο, την ισοπέδωση , την προκατάληψη, την άγνοια και την απάθεια.

Αλλά μπορώ να καλώ τους μεγάλους μου συμμάχους: τη νοημοσύνη, την περιέργεια, την γονική υποστήριξη, την ατομικότητα, τη δημιουργικότητα, την πίστη, την αγάπη, και το γέλιο - και ξέρω ότι θα σπεύσουν με τις σημαίες τους να έλθουν να με υποστηρίξουν. Γιατί αν κατορθώσω να εμφυσήσω την αγάπη της μάθησης, η μάθηση είναι βέβαιο ότι θα εδραιωθεί στα παιδιά.

Κατά τη διάρκεια της ημέρας καλούμαι να γίνω ο ηθοποιός, ο φίλος, ο γιατρός, ο προπονητής, ο ευρετής χαμένων αντικειμένων, ο ψυχολόγος, ο πωλητής, ο πολιτικός, ο φύλακας της πίστεως, και πάντα να σταθώ για τους μαθητές μου, πρώτα απ΄ όλα ως γονέας.

Έχω μάθει ότι όλα αυτά είναι συγκινητικές ευθύνες. Πιο συγκινητική ακόμα είναι η σκέψη ότι μπορεί να κάνω λάθος ως δάσκαλος. Έχω μάθει ότι το λάθος του δικηγόρου σε πάει στη φυλακή, το λάθος του γιατρού σε πάει στο νεκροτομείο, αλλά τα λάθη του δασκάλου μετατρέπονται στην απώλεια της κοινωνίας με δυνητικά καταστροφικές συνέπειες για όλους. Έτσι έχω μάθει ότι ποτέ δεν κάνω τίποτα λιγότερο από αυτό που μπορώ να κάνω κι αυτό είναι κάτι που πρέπει όχι μόνο να το διδάσκω, αλλά και να το ζω..

Είναι αλήθεια ότι ένας γιατρός μπορεί να παρατείνει τη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου κι αυτό είναι μαγικό. Αλλά έχω μάθει ότι ένας δάσκαλος έχει τη δυνατότητα να αναγεννήσει τη ζωή ενός ανθρώπου θέτοντας καθημερινά νέες ερωτήσεις, νέες ιδέες και προτείνοντας νέες φιλίες. Ότι η εκπαίδευση-η παιδεία- είναι η ψυχή της κοινωνίας, καθώς περνάει διαδοχικά από τη μια γενιά στην άλλη και την αναγεννά.

Είναι αλήθεια ότι ένας αρχιτέκτονας γνωρίζει ότι αν σχεδιάσει και κατασκευάσει με φροντίδα, ένα οικοδόμημα αυτό θα μείνει για αιώνες. Αλλά έχω μάθει και ότι, αν ένας δάσκαλος δημιουργήσει με αγάπη και αλήθεια, τότε αυτό που χτίζει θα διαρκέσει για πάντα – κι έτσι ένας δάσκαλος «χτίζει» την αιωνιότητα. Ποτέ δεν μπορεί να προσδιορίσει πού σταματά η επιρροή του..

Έχω μάθει ότι, ενώ ο υλικός πλούτος δεν είναι ένας από τους στόχους της ζωής μου, ωστόσο είμαι ένας «χρυσοθήρας» πλήρους απασχόλησης που ζητά να ανακαλύψει στους μαθητές του τα θεϊκά δοσμένα ταλέντα τους και να τους παροτρύνει να τα χρησιμοποιήσουν και ότι μερικές φορές αυτά τα ταλέντα βρίσκονται θαμμένα κάτω από την αμφιβολία της αυτοαπόρριψης.

Έχω μάθει ότι ο δάσκαλος διδάσκει πάντα ό, τι αυτός αξιολογεί ως κυριότερο για να μάθουν οι μαθητές του. Ότι τα μαθήματα της δική του ζωής είναι αυτά που δίνουν προτεραιότητα στις επιλογές του θέματος που θα διδάξει και ότι αυτά τα μαθήματα είναι σίγουρο ότι θα τα διδάξει καλύτερα και με σαφήνεια, γιατί μιλάει κυρίως από την σοφία που αποκτήθηκε με προσωπική εμπειρία.

Έχω μάθει ότι, εκτός από τα γραφήματα, διαγράμματα, πίνακες, τύπους, εργαστήρια, ιστορίες, και αναγνώσεις, δεν έχω τίποτα ουσιαστικά να διδάξω. Γιατί έχω μάθει ότι ο μαθητής βρίσκεται από μόνος του στη διαδικασία να μαθαίνει. Με άλλα λόγια, οι μαθητές μου ουσιαστικά ανακαλύπτουν μόνοι τους τον εαυτό τους και έχω μάθει ότι όλος ο κόσμος γύρω του είναι που του διδάσκει. Και εκείνος μαθαίνει για το ποιος είναι. Και έχω μάθει, και έχω διδάξει επίσης, ότι η ζωή «χωρίς εξετάσεις» δεν είναι πραγματική ζωή.

Έτσι έχω μάθει ότι οι μαθητές έχουν περισσότερο ανάγκη από πρότυπα παρά από κριτικές. Ότι ένας μεγάλος δάσκαλος δεν προσπαθεί ποτέ να εξηγήσει το όραμά του, αλλά απλά προσκαλεί τους άλλους να σταθούν δίπλα του και να αναγνωρίσουν το όραμά του μέσα τους. Αυτό συμβαίνει επειδή η εκπαίδευση, για να είναι αποτελεσματική, πρέπει όχι μόνο να πληροφορεί αλλά και να εμπνέει.

Πολύ απλά, έχω μάθει ότι η εκπαίδευση δεν είναι το γέμισμα ενός κάδου, αλλά το άναμμα μιας πυρκαγιάς. Δεν είναι ο μαθητής που έμαθε να μετράει, αλλά ο μαθητής που έμαθε να φυτεύει μέσα του και στη συνέχεια να αυξάνει αυτό που φύτεψε, γιατί η εκπαίδευση τελικά είναι ό, τι μας απομένει, όταν το μάθημα έχει ξεχαστεί.

Έχω μάθει ότι το να είσαι δάσκαλος σημαίνει ότι η αποστολή σου δεν είναι να διδάσκεις μόνο γνώσεις και ικανότητες στους μαθητές σου, αλλά και η δύναμή σου να τους βοηθήσεις να ανακαλύψουν ότι αυτές τις ικανότητες πρέπει να τις χρησιμοποιήσουν για το δικό τους καλό, αλλά και για το καλό των άλλων. Τελικά πως ό,τι καλό αποκτήσουν πρέπει να το χρησιμοποιήσουν για να γίνουν καλοί πολίτες, αλλά και καλοί γείτονες.

Έχω μάθει ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ της γνώσης και της σοφίας, και ότι η πρώτη βοηθάει τους μαθητές για να κατακτήσουν στη ζωή τη δεύτερη. Σοφία είναι ο θησαυρός που ένας κλέφτης δεν μπορεί να αρπάξει. Αυτό σημαίνει, πως έχω μάθει, ότι υπάρχουν φορές που δεν είναι το καλύτερο να βοηθήσεις έναν μαθητή αν πιστεύεις, ότι κάτι μπορεί να το ξεπεράσει μόνος του. Γιατί από τη συγκεκριμένη δυσκολία θα κερδίσει σε σοφία και η δύναμη που έβαλε για να την ξεπεράσει θα γίνει ένας θώρακας γι΄ αυτόν.

Δυστυχώς, έχω μάθει ότι δεν μπορώ να σώσω έναν μαθητή, που δεν θέλει να σωθεί και δεν έχει σημασία πόσο πολύ το θέλω εγώ (έστω κι αν αυτό είναι ένα «σκληρό» μάθημα για τη δική μου καρδιά) Το παλιό γνωστό ανέκδοτο συνεχίζει να έχει τη σημασία του: Πόσοι ψυχίατροι χρειάζονται για να κάνουν καλά έναν ασθενή; Η απάντηση είναι μόνον ένας, αρκεί ο ασθενής να θέλει να αλλάξει.

Έτσι, αναλογικά, μπορώ να διδάξω ένα μαθητή που θέλει να μάθει. Είναι κάποιοι μαθητές που θέλουν και πίνουν από την πηγή της γνώσης, ενώ άλλοι που απλώς θέλουν το νερό για να κάνουν «γαργάρα».

Έχω μάθει ότι είμαι ένα παράδοξο. Αυτό που λέω δυνατά το καταλαβαίνω καλύτερα. Και πως το να περιγράψεις το «προφίλ» του καλού δασκάλου, είναι κάτι που είναι περιττό να το κάνεις. Και ότι τα μεγαλύτερα δώρα που παίρνει ένας δάσκαλος είναι αυτά που περιγράφουν οι μαθητές του ότι πήραν από αυτόν. Και ότι για να είσαι δάσκαλος, πρέπει να είσαι και μαθητής.

Έχω μάθει να τιμώ εκείνους που μελετούν την πολιτική, την ιστορία και τις μάχες μεταξύ των λαών, αρκεί να συμβάλλουν στο να έχουμε όλοι οι άλλοι την ελευθερία να μελετούμε τα μαθηματικά και τη φιλοσοφία σε ειρήνη.

Έχω μάθει ότι μια από τις καθημερινές εικόνες στο δωμάτιό μου είναι σκορπισμένα καλώδια και λαμπάκια γιατί πρέπει να προετοιμάσω το μάθημα της επόμενης μέρας και να εξηγήσω στα παιδιά τον ηλεκτρισμό. Και ότι την επόμενη μέρα θα πρέπει να κάνω το μάθημα στους μαθητές μου, με τις μισές δυνάμεις μου να απασχολούνται για την γραφειοκρατία του σχολείου, τις άλλες μισές δυνάμεις μου για την διαχείριση των κρίσεων στο σχολείο, τις άλλες μισές για το σχεδιασμό του μαθήματος και με το ένα όγδοο για την έμπνευση (και συγχωρέστε που αυτό που λέω δεν … «στέκει» αριθμητικά!) Και έχω μάθει ότι οι αλήθειες μερικές φορές λέγονται και μέσω ενός «παράλογου συλλογισμού»…

Και έχω μάθει ότι έχω ένα παρελθόν πλούσιο σε μνήμες, και ένα παρόν που παραμένει συναρπαστικό, προκλητικό, περιπετειώδες, γεμάτο χαρά και διασκέδαση, γιατί μου δίνεται η δυνατότητα να δαπανώ τις μέρες μου για το μέλλον μας.

Και θέλω να ευχαριστήσω αυτούς που συνέβαλαν γι΄ αυτή την υπέροχη ζωή που είμαι τόσο ευλογημένος και ζω: Τους Δασκάλους μου, φυσικά, εσάς, τους πολίτες, και τους γονείς των μαθητών μου, που μου κάνετε τη μεγάλη τιμή και μου εμπιστεύεστε την εκπαίδευση των παιδιών σας για να τα βοηθήσω για την αιωνιότητα!

Είμαι ένας δάσκαλος, και οφείλω να ευχαριστώ γι΄αυτό τον Θεό κάθε μέρα!

Επιμέλεια, διασκευή, μετάφραση: Λυδία Αμπόνη-Τσούρα